

Skreddersydd musikkterapi for personer med demens sammen med en pårørende

Finansiert av:

UNIVERSITETET I BERGEN

Kristine Gustavsen Madsø

PhD-kandidat ved Institutt for Klinisk Psykologi

Psykolog ved NKS Olaviken alderspsykiatriske sykehus

Demens

- ▶ Over 70 000 in Norge
- ▶ Degenerativ sykdom
- ▶ Ingen kur
- ▶ Følges ofte av symptomer som angst, depresjon, søvnforstyrrelser, hallusinasjoner og vrangforestillinger
- ▶ Tap av mestring
- ▶ Demens som en trussel mot nære gjensidige relasjoner?

Musikkterapi

- Kraftfullt verktøy for å stimulere hjernen ved demens?
- Forbedre livskvalitet
- Empowerment
- Mestring
- Et rom for gjensidighet, nærhet, glede, uten krav til prestasjon

Skreddersydd musikkterapi

- ▶ Hjemmeboende personer med mild til moderat demens (Alzheimer demens, Vaskulær demens, Demens ved Lewy legemer, Demens ved Parkinsons sykdom ICD-10 kriterier; WHO, 1992)
- ▶ Ressursorientert musikkterapi skreddersydd til personens musikalske livshistorie
- ▶ Pårørende er aktiv i musikkterapisesjonen
- ▶ Musikksamvær mellom sesjonene
- ▶ Tidsserieanalyser av videoer av musikkterapien (time 1, 5 og 10)
- ▶ Tre musikkterapi-design
 - ▶ Baker, Grocke, Pachana & Clair (2012), Connecting through music: a study of a spousal caregiver-directed music intervention designed to promote fulfilling relationships in couples where one person has dementia.
 - ▶ Schall, Haberstroh & Pantel (2015) Time series analysis of individual music therapy in dementia. Effects on communication behavior and emotional well being.
 - ▶ Rolvsjord, Gold & Stige (2005) Research Rigour and Therapeutic Flexibility: Rationale for a Therapy Manual Developed for a Randomised Controlled Trial

Forskningsdesign

N = 20(?) Status: Rekrutterer

Ukentlig musikkterapi 10 uker

Parallellt ukentlig musikksamvær med pårørende 10 uker

VAMS – selvrapportert følelsetilstand før og etter hver sesjon

Første, 5. og 10. Timen videofilmes og analyseres for å se etter kommunikasjonsatferd (KODEM) og positive følelsetilstander (OERS)

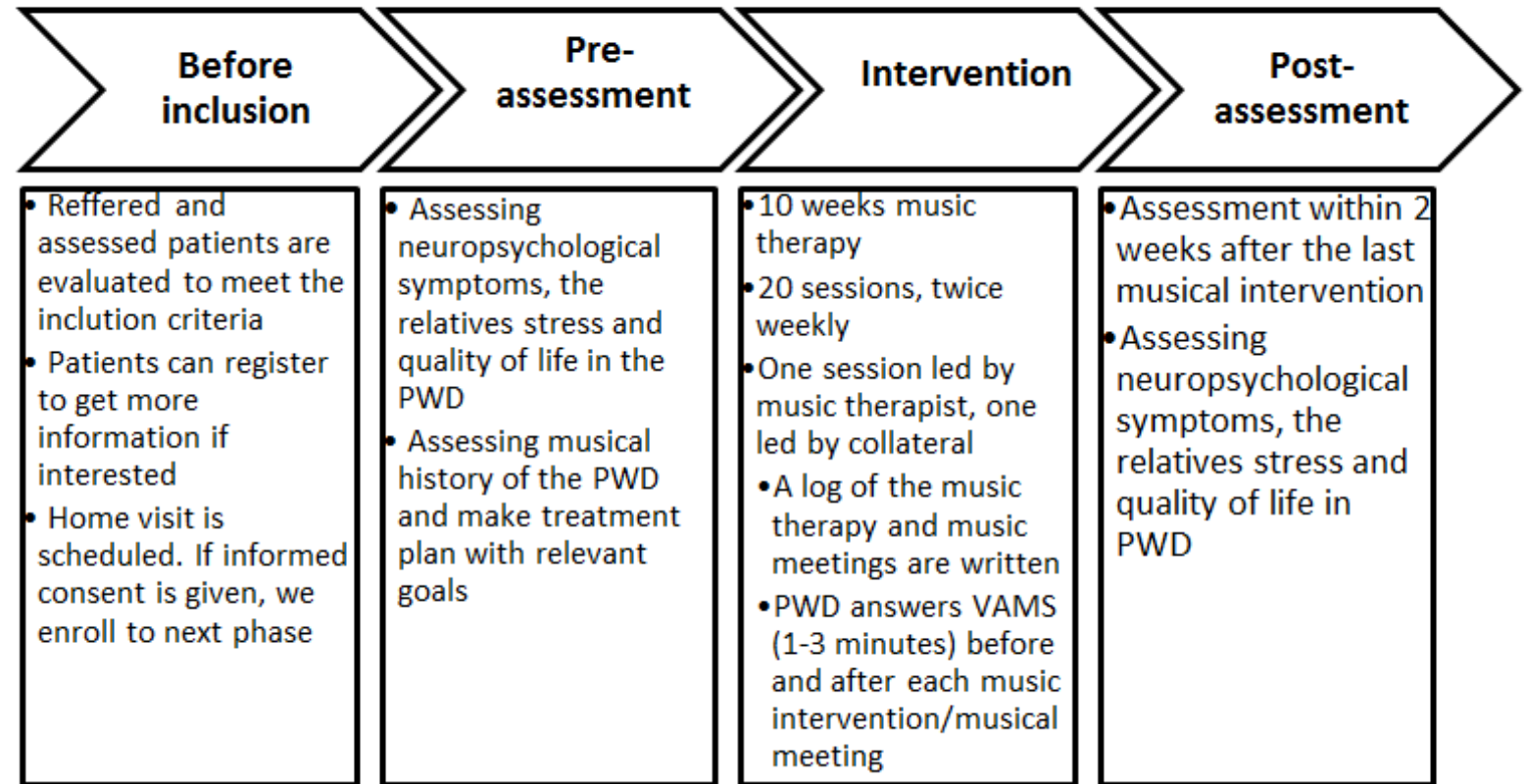
MiDAS – Musikkterapeutens vurdering av timen

Pre-post-mål er sekundære. Livskvalitet (QOL-AD), pårørendes belastning (RSS) og nevropsykiatriske symptomer (NPI-Q)

Noldus Observer – koding av videoer med støtte i software. KODEM og OERS.

Tidsserieanalyser – 5 minutter baseline som en "kontroll" som vi sammenligner aktiv musikkterapi med.

Figure 1 – timeline

KODEM – Kommunikasjonsatferd hos personer med demens

Kuemmel, A., et al. (2014). "CODEM instrument: Developing a tool to assess communication behavior in dementia." [The Journal of Gerontopsychology and Geriatric Psychiatry](#) **27**(1): 23-31.

Bilde fjernet pga kopibeskyttelse

	Følelse
Glede (ler, smiler, synger, kysser, stryker eller berører, rekker ut en hånd, responderer på musikk)	
Sinne (fysisk aggresjon, roper, banner, hytter med nevene, rynker øyenbrynene, biter tenner, biter sammen leppene, smalner i øynene, gir tegn til å trekke seg vekk)	
Frykt/angst (Repeterende roping, rastløshet, grimaser, repetert eller agitert bevegelse, rynker mellom øynene, rynker i pannen, vrir hendene, skjelver, beveger bena, rask pust, øynene vidåpne, strammer ansiktet)	
Tristhet (Gråter, ser ned, sørger, sukker, hodet i hendene, øyne/hode vendt ned, uttrykksløst ansikt)	
Generell våkenhet (Deltar i oppgave, gir øyekontakt, øyne følger person eller objekt, ser seg rundt i rommet, responderer ved å bevege seg eller si noe, snur kroppen vendt mot person eller objekt)	

OERS – Observed emotion rating scale

Lawton, M. P., et al. (1999). "Observed Emotion Rating Scale." Retrieved 21. december, 2015, from www.abrahamsoncenter.org/PRI.

Bilde fjernet pga kopibeskyttelse

VAMS – Visual analogue mood scale

- Stern, R. A., et al. (1997). "Visual analogue mood scales to measure internal mood state in neurologically impaired patients: description and initial validity evidence." *Aphasiology* **11**: 59-71.

Hypoteser

- Musikkterapi-intervensjonen gir økt kommunikasjonsatferd og positive følelsesuttrykk hos personer med demens
- Nevropsykiatriske symptomer (angst, depresjon, vrangforestillinger) og pårørendebelastning vil være stabile i intervensjonsperioden.
- Økning i selvrapportert livskvalitet hos personen med demens etter behandlingen.
- Økning i selvrapporterte positive følelsestilstander hos personen med demens etter musikkterapi/musikksamvær sammenlignet med rett før.

Bilde fjernet pga kopibeskyttelse

Interrupted time series
analyses 2013, 08.12 –
Cochrane training

Erfaringer så langt?

- Utdfordringer med rekruttering
- De som har deltatt:
 - Økt bruk av musikk sammen i familien
 - Mer tålmodig med personen med demens
 - Nedgang i angst
 - Få lov til å være den som gir

Spørsmål?